

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ІШКІ ІСТЕР МИНИСТРЛІГІ
БӘРІМБЕК БЕЙСЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАРАҒАНДЫ АКАДЕМИЯСЫ
Әскери және тактика- арнайы даярлық кафедрасы

Бекітемін
Қазақстан Республикасы ІІМ
Б.Бейсенов атындағы
Қарағанды академиясы
бастығының орынбасары,
полиция полковнигі
_____ С. Ералина
« ____ » _____ 2023 ж.

**«Ату дайындығы» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы (syllabus) «БВ12301 –
Құқық қорғау қызметі» білім беру бағдарламасы бойынша білім
алушыларға арналған**

оқу нысаны: күндізгі
курс: 1
семестр: 2
Кредит саны: 1
Аудиториялық сабақ: 30
КООЖ: 0
КӨЖ: 0
Межелік бақылау - 2
Бақылау нысаны - емтихан

Қарағанды 2023

**«Ату дайындығы» пәні бойынша оқу бағдарламасы (syllabus)
«6В12301 – Құқық қорғау қызметі» білім беру бағдарламасы бойынша
білім алушыларға арналған, 30 парақ.**

Құрастырған: Әскери және тактика- арнайы даярлық кафедрасының аға
оқытушысы полиция капитаны Е.М.Махметов

Кафедра отырысында қарастырылды
«__» _____ 20__ жылғы № хаттама.

Әскери және тактика- арнайы даярлық
кафедрасының бастығы
полиция подполковнигі

Ф.Е.Бөрібай

Оқу-әдістемелік кеңес отырысында бекітілді.

2023 жыл «__» _____ № хаттама

2.1. Алғы сөз

"Ату дайындығы" пәні арнайы және кәсіптік даярлықтың құрамдас бөлігі болып табылады, ол білікті мамандарды даярлауға арналған бөлігінде құқық қорғау органдары үшін заңды түрде қарулы қорғауға қорғануға дайындығын қамтамасыз етеді. Бұл курста қарудың материалдық бөлігін оқып білу мәселелері қарастырылады, ату негіздері, тәсілдері мен ережелері, қол гранаталарын лақтыру тәсілдері мен ережелері, нысандарды барлау тәсілдері және оларға дейінгі қашықтықты анықтау, сондай-ақ атыс жүргізу.

Ішкі істер органдары қызметкерлерінің атыс дайындығын бағалау критерийі-қылмыскерді бірінші атудан дөп тигізіп кез келген жағдайда нысаналарды тез анықтай білуі және ол нысананы жоя білуі.

2.2.Негізгі ақпарат:

1. Шифр және білім беру бағдарламасының атауы	6В12301 – «Құқық қорғау қызметі»
2.Курс, семестр	1- курс, 2 семестр
3.Пән циклы	Білім берудің қосымша түрлері.
4.Кредит саны	1
5. Сабақ өткізу орны	Академия тиры
6.Дәріс оқушы (Т.А.Ә., лауазымы, ғылыми дәрежесі, басқа да байланыс ақпараты)	Қарастырылмаған
7. Қалған сабақ түрлерін жүргізетін оқытушылар (Т.А.Ә., лауазымы, ғылыми дәрежесі, басқа да байланыс ақпараты)	Аға оқытушы полиция капитаны Махметов Ернұр Маратұлы., Аға оқытушы полиция капитаны Искаков Қуаныш Думанұлы., Аға оқытушы полиция капитаны Хайрулла Занғар Дулатұлы. Оқытушы полиция майоры Нұрмашев Жандос Нұрмашұлы.

2.3.Пререквизиттер:

Осы курсты оқудың басында курсант қару-жарақтың, оқ-дәрілердің, нақты командалардың түрлері мен қолданылуы және нормативтердің дұрыс орындалуы туралы түсінікке ие болуы керек.

Курсты оқу үшін курсанттарға алғашқы әскери дайындық негіздері және қосымша атыс үйірмелері туралы мектеп білімі қажет.

2.4.Постреквизиттер:

Курсанттардың атыс даярлығы денгейін жетілдіру мақсатында, «Ату дайындығы" оқу курсы бойынша алған білімдерін одан әрі атыс қаруын қолдану және арнайы құралдар мен дене күшін қолдану «Жедел-іздістіру қызметі», «Арнайы тактика» пәндері бойынша қолдануға және одан әрі оқыту курстарында атыс даярлығы бойынша оқу курстарын оқуды жалғастыруға болады.

2.5.Пәннің мазмұны

Ату дайындығы дербес оқу пәні және ішкі істер органдары қызметкерінің кәсіби шеберлігінің маңызды құрамдас бөлігі ретінде ұсынылған. Курсанттарды кәсіби даярлаудың қажетті бөлігі бола отырып, ол ішкі істер органдары үшін білікті мамандарды даярлауға жәрдемдесуге арналған.

Осы оқу пәнінің мақсаты Қазақстан Республикасы ІІМ білім беру мекемесі түлегінің жедел-қызметтік міндеттерді орындау кезінде жауынгерлік қол атыс қаруын шебер және тиімді қолдануға және пайдалануға дайындығын қалыптастыру болып табылады.

Пәнді оқытудың негізгі міндеттері:

Білім қалыптастыру: ПО қызметкерлерінің ату дайындығы жүйесі туралы; ПО қызметкерлері қолданатын табельдік қарудың материалдық бөлігі туралы; оны қолдану барысындағы қауіпсіздік шаралары туралы; әр түрлі қару түрлерінен атыс жүргізу әдістері мен ережесі туралы;

ПО қызметкерлері қолданатын әртүрлі атыс қаруы түрлерін епті қолдана алуын қалыптастыру;

ПО қару-жарақ тізімінде тұрған негізгі атыс қаруларын дағыдалынып нық атуын қалыптастыру;

Курсанттарға қызмет барысында әртүрлі жағдай туындағанда қарумен әрекет етуге және қарудың көмегімен заң аясында құқыққа қайшы әрекеттің жолын кесуге дайындауды үйрету.

Қойылған міндеттерді орындау жолдары:

ІІМ органдарында қарулануда тұрған қол атыс қаруының материалдық бөлігі, онымен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік шаралары, атыс қаруын ату негіздері, қарудың әртүрлі түрлерінен ату әдістері мен ережелері бойынша білім жүйесін қалыптастыру – атыс қаруының әртүрлі түрлерімен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру – атыс қаруының негізгі түрлерінен атудың тұрақты дағдыларын қалыптастыру, ІІМ органдарында қарулануда тұрған; – білім алушылардың қызметтік ату жаттығу дағдыларын әртүрлі жағдайларда қару – жарақпен іс - қимылға дайындығын және қару көмегімен құқыққа қарсы іс-қимылдардың заңды жолын кесуді қамтамасыз ету; - білім алушыларда кәсіби маңызы бар ерікті және моральдық-психологиялық қасиеттерді тәрбиелеу.

Қойылған міндеттерді іске асыру жолдары

Оқу бағдарламасының курсы жүйелі түрде пысықтау; Оқытушылардың әдістемелік даярлығының жоғары деңгейі және сабақтарды сапалы өткізу;

Курсанттардың сабақ барысында да, оны өз бетінше пысықтау кезінде де оқытылатын материалды зерделеуге ұқыптылықпен қарауы;

Оқу базасын дұрыс дайындау және оқытудың заманауи нысандары мен құралдарын пайдалану

Оқу бағдарламасының орындалуына тиісті бақылауды қамтамасыз ету; Оқытудың құралдарын, әдістері мен формаларын дидактикалық тұрғыдан таңдау;

Ату дайындығын игеруде курсанттар үшін мотивацияның жоғары деңгейін қалыптастыру.

Бұл пәннің ерекшелігі-оқыту барысында курсанттар білім алады, олар ПО-да қызмет өткерудің барлық кезеңінде жетілдірілетін болады. Пәннің теориялық және практикалық компоненттері олардың әрі қарайғы кәсіби дайындығының құрамдас бөліктерінің бірі болып табылады.

Курстың қысқаша сипаттамасы:

№ 1 тақырып – Ату дайындығы пәні, міндеті, мазмұны мен құқықтық-ұйымдастыру негізі және қаруды оқ-дәрілерді пайдалану барысында қауіпсіздік шаралары.

1. Ату айындығының негізгі мақсаттары мен міндеттері.
2. Ату айындығының ұйымдастырушылық-құқықтық негіздері
3. Қаруды және оқ-дәрілерді пайдалану кезіндегі қауіпсіздік шаралары:
4. Қызмет атқару кезінде қарумен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік шаралары,
5. Қаруды тазалау, қаруды тасымалдау және тасымалдау, тирде атыс алаңында), спорттық жарыстар кезінде сабақтар өткізу кезіндегі қауіпсіздік шаралары.

№ 2 тақырып Ішкі және сыртқы баллистикадан қысқаша ақпарат:

Ішкі баллистика:

1. ату және оның кезеңдері;
2. оқтың бастапқы жылдамдығы;
3. қаруды қайтару және ұшу бұрышы.

Сыртқы баллистика:

1. Траектория және оның элементтері;
2. Тікелей ату;
3. Оқтың (гранатаның)ұшуына атыс жағдайларының әсері;
4. Қозғалмайтын, пайда болатын және қозғалатын нысандарды ату.

№ 3 тақырып Калашников автоматы мен қол пулеметінің ұрыстық, жауынгерлік қасиеттері, құрлымы мен арналуы және қолданылуы:

1. ЖКА,7,62. КА-74, ЖКА-74қ. КҚП. бөліктері мен механизмдерінің мақсаты, құрылысы.
2. Калашников автоматы мен пулеметінің бөліктері мен механизмдерінің жұмысы.

№ 4 тақырып Калашников автоматынан ату дайындығы бойынша нормативтерді орындау (№1,№2,№3,№4,№5):

1. №1 норматив КА. Түрлі жағдайда атуға дайындалу.
2. №2 норматив КА. Автоматты толық емес бөлшектеу.
3. №3 норматив КА. Автоматты толық емес бөлшектеуден кейін жинау.
4. №4 норматив КА. Оқжатарды оқулық патронмен жарактау.
5. №5 норматив КА. Автоматты оқсыздандыру.

№ 5 тақырып Қазақстан Республикасы ПО ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі жаттығулар шарты бойынша Калашников автоматынан атысты жүргізу тәртібі мен әдістері:

1. Қазақстан Республикасы ПО ату дайындығы тәлімдемесіндегі шарты бойынша Калашников автоматынан патронсыз атып машықтану (бос ату) техникалық дайындық.

2. Калашников автоматынан атушының тұрысы (Тұрып ату, төменгі тұрыс тізерлеп тізеге шынтақ тіреп ату, жатып ату.), автоматтың тұрысы, автоматтың дайындығы, әртүрлі жағдайда автоматтан ату жүргізуге дайындық.

3. Қазақстан Республикасының Ішкі істер органдарында ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі жаттығулар шарттары бойынша №17 ату жаттығу жүргізу.

№ 6 тақырып 9 мм Макаров тапаншасының ұрыстық қасиеттері, құрлымы мен арналуы және қолданылуы:

1. Қару қапты қарудың қысқаша даму тарихы.
2. Макаров тапаншасының ұрыстық қасиеттері мен арналуы.

№ 7 тақырып 9 мм Макаров тапаншасынан ату дайындығы бойынша нормативтерді орындау (№1,№2,№3,№4,№5):

1. №1 норматив МТ. Атуға түрлі тұрыстан атуға дайындық.
2. №2 норматив МТ. Тапаншаны толық емес бөлшектеу.
3. №3 норматив МТ. Тапаншаны толық емес бөлшектеуден кеіін жинау.
4. №4 норматив МТ. Оқжатарды оқулық патронмен жарақтау.
5. №5 норматив МТ. Оқжатарды түрлі жағдайда ауытыру. (ұрыстық, тактикалық).

№ 8 тақырып Қазақстан Республикасы ПО ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі бастапқы жаттығу шарты бойынша 9мм Макаров тапаншадан атысты жүргізу тәртібі мен әдістері:

1. Қазақстан Республикасы ПО ату дайындығы тәлімдемесіндегі шарты бойынша 9мм Макаров тапаншадан патронсыз атып машықтану (бос ату) техникалық дайындық.

2. 9мм Макаров тапаншадан атушының тұрысы (Тұрып ату, төменгі тұрыс тізерлеп тізеге шынтақ тіреп ату), тапаншаның тұрысы, қарудың дайындығы, әртүрлі жағдайда тапаншадан ату жүргізуге дайындық.

3. Қазақстан Республикасының Ішкі істер органдарында ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі жаттығулар шарттары бойынша Макаров тапаншасынан ату жаттығу жүргізу.

2.6. Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі:

№	Жұмыс түрі	Мазмұны және мақсаты	Ұсынылған әдебиеттер тізіміне сілтеме	Бақылау нысаны (рейтинг-шкалаға)	Балл (рейтинг-шкалаға сәйкес)	Есеп беру нысаны	Тапсыру мерзімі
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Ауызша жауап беру және практикалық сабақта нормативтерді орындау	Сабақ жоспарларын а сәйкес	Тақырып бойынша ұсынылған әдебиеттерді толықтыру.	Ағымдағы бақылау (ауызша жауап және сабақтағы жұмыс бағаланады)	Ауызша жауап беру және сабақ тақырыптары бойынша практикалық жаттығуларды орындау үшін 100 баллға дейін	Жауап сабақтағы бағалау журналында бағаланады	Сабақ кестесіне және оқу жоспарына сәйкес сабақта
2	Межелік бақылауға дайындық	Тест сұрақтары	Семестр бойы дайындық	Аралық бақылау (тестілеу арқылы бағаланады)	100 ұпайға дейін	Жауап сабақтағы бағалау журналында бағаланады	Оқу жоспарына сәйкес 8-ші және 15-ші апталарда
3	Емтихан дайындық	Емтихан сұрақтары	Оқытудың барлық кезеңінде дайындық	Қорытынды бақылау	100 ұпайға дейін	Жауап бағалау парағында бағаланады	Академиялық күнтізбеде

2.7. Курс саясаты мен процедурасы

Курсанттарға қойылатын талаптар :

- сабаққа қатысу;
- жүйелі түрде тапсырмаларды орындауға дайындалу;
- сабақтарда белсенділік таныту;
- тапсырмаларды уақытында тапсыру;

Жол берілмейді:

- себепсіз сабаққа жіберуге;
- сабаққа кешігуге;
- сабақ уақытында ұялы телефонды пайдалануға;
- сабақ барысында оқытушы мен басқа да курсанттарды алаңдатуға;
- оқытушыға және басқа да курсанттарға дөрекілік, тұрпайылық көрсетуге;
- тапсырмаларды уақытылы орындамауға;
- пәнді оқу әдістемесіне қайшы келетін ретсіздікке және шығармашылық ұрлыққа.

2.8. Ұсынылған әдебиеттер тізімі

№№ р/н	Автор, атауы	Жылы, басылым орны
-----------	--------------	--------------------

	1. Нормативтік құқықтық актілер	
1.	1995 жылғы 30 тамыздағы Қазақстан Республикасының Конституциясы	1995.30.08. «Атамұра»
2.	«Қазақстан Республикасының Ішкі істер органдары туралы» Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 23 сәуірдегі N 199-V Заңы.	«Егемен Қазақстан», 2014.24.04.
3.	“Құқық қорғау қызметі туралы” Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 6 қаңтардағы №380- IV заңы (ҚР 23.04.2014 N 200-V , ҚР 29.10.2015 № 374-V толықтырулар мен өзгертулер).	«Егемен Қазақстан», 2011.07.01.
	2. Негізгі әдебиеттер	
4.	І.Б.Нысанқұлов «Атыс дайындығы» оқу құралы.	Қарағанды-2008
5.	І.Б.Нысанқұлов «Атыс даярлығы» оқу құралы. Қарағанды, 2012	Қарағанды-2012
6.	Д.Ж. Үсенов. Н.Қ. Сүлейменов. М.Б. Күбеев. «Атыс дайындығы» оқу-тәжірбиелік құралы	Ақтөбе-2016
7.	Б.С Тюлеев «Ату дайындығы негіздерінен оқу-әдістемелік құрал»	Петропавл 2018 ж.
8.	Ниязов Х.А. Сайфудинов Р.К. «Түнгі унифицированған атқыш көздеуіш НСПУ»	Петропавл 2013 ж.
9.	Ж.Б. Кулжанов., Р.К. Сайфудинов. «9 мм Макаров тапаншасы»	Петропавл 2013 ж.
10.	Р.К. Сайфудинов «Атыс дайындығы»	Петропавл 2022 ж
11.	3. Қосымша әдебиеттер	
12.	Ішкі істер органдары қызметкерлерінің атыс қаруларын қолдануы құқықтық және ұйымдастырушылық негіздері мен оларды атыс ережелеріне үйрету әдістемесі.	Ақмола, 1998 .

2.9. Пән бойынша сабақ жүргізудің тақырыптық жоспары

ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

Кредит саны - 1 (30 сағат)

№ р/н	Тақырып атауы	Барлық сағат	Дәріс	Семинар	Тәжірибе	КООЖ
1	Ату дайындығы пәні, міндеті, мазмұны мен құқықтық-ұйымдастыру негізі және қаруды оқ-дәрілерді пайдалану барысында қауіпсіздік шаралары.	2	-	-	2	-
2	Ішкі және сыртқы баллистикаға қысқаша мәлімет	2	-	-	2	-
3	Калашников автоматы мен пулеметінің ұрыстық қасиеттері, құрылымы мен арналуы және қолданылуы	2			2	-
4	Калашников автоматымен АД бойынша	4			4	-

	нормативтерді орындау (Нормативтер: №1, №2, №3, №4, №5).					
5	Қазақстан Республикасы ПО ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі жаттығулар шарты бойынша Калашников автоматынан атысты жүргізу тәртібі мен әдістері	4	-	-	4	-
6	9мм Макаров тапаншасының ұрыстық қасиеттері, құрылымы мен арналуы және қолданылуы	4			4	-
7	Макаров тапаншасымен ату дайындығы бойынша нормативтерді орындау (Нормативтер: №1, №2, №3, №4, №5).	4			4	-
8	Қазақстан Республикасы ПО Ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі бастапқы жаттығу шарты бойынша 9 мм Макаров тапаншадан атысты жүргізу тәртібі мен әдістері	8	-	-	8	-
	II СЕМЕСТР 1 курс БАРЛЫҒЫ:	30	-	-	30	-

2.10. Тақырып атауы сабақ жоспары. Дәріс қарастырылмаған.

Тақырып №1. Ату дайындығы пәні, міндеті, мазмұны мен құқықтық-ұйымдастыру негізі және қаруды оқ-дәрілерді пайдалану барысында қауіпсіздік шаралары.

1-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Ату дайындығының мақсаты мен міндеті.
2. Қазақстан Республикасы ПМ оқу орындарында ату дайындығын ұйымдастырудың нормативтік құқықтық базасы.

Тапсырмалар:

1. НҚА қолдану, қарастырылған барлық сұрақтарды конспектілеу, негізгі және қосымша әдебиеттерді ұсыну.
2. Тақырыпты ауызша талқылауға дайындалу.
3. Өзін-өзі бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
4. Ату дайындығын негізгі мақсаты мен міндеті.
5. ПМ оқу орындарында ату дайындығын ұйымдастырудың нормативтік құқықтық базасы.
6. ПО қызметкерлерінің атыс қаруын қолдану негізі мен тәртібі.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі:

Оқу дәптері, қаламсап, плакаттар, видео, слайдтар.
Әдебиеттер: № 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

2-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Қаруды және оқ-дәрілерді қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары.

2. Қызмет барысында атыс қарулары мен оқ дәрілерді қолданған кездегі қауіпсіздік шаралары.

3. Қаруды тазалау және майлау, тасу, тасымалдау, тирде ату сабағы, спорттық жарыс кезінде қауіпсіздік шарасы.

Тапсырмалар:

1. НҚА қолдану, қарастырылған барлық сұрақтарды конспектілеу, негізгі және қосымша әдебиеттерді ұсыну.
2. Тақырыпты ауызша талқылауға дайындалу.
3. Өзін-өзі бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
4. Қызмет атқаруда, қаруды тазалау кезінде, тасымалдау және алып жүруде, тирде (атыс алаңында) сабақ пен спорттық жарыстарды өткізу уақытында қаруды қолданудың қауіпсіздік шаралары.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі:

Оқу дәптері, қаламсап, плакаттар, видео түсірілімдер.

Әдебиеттер: № 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11.

Тақырып №2. Ішкі және сыртқы баллистикаға қысқаша мәлімет

3-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

Ішкі баллистика:

1. Атыс және оның кезеңдері.
2. Оқтың бастапқы жылдамдығы.
3. Қарудың серпуі (кері соғуы) және ұшу бұрышы.

Тапсырмалар

1. Сабақ жоспары бойынша ауызша жауап дайындау.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
3. Атыс және оның кезеңдері.
4. Оқтың бастапқы жылдамдығы.
5. Қарудың серпуі (кері соғуы) және ұшу бұрышы.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі:

Ұрыстық және оқулық қарулар, ұрыстық патрондар, нысаналар, видео түсірілімдер.

Әдебиеттер: № 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.

4-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

Сыртқы баллистика:

1. Траектория және оның элементтері.
2. Тура ату.
3. Оқтың (гранаттың) ұшу кезіндегі атысқа ықпал ету шарты.
4. Қозғалмайтын, қозғалатын және пайда болатын нысанаға ату.

Тапсырмалар

1. Сабақ жоспары бойынша ауызша жауап дайындау.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
3. Траектория және оның элементтері.
4. Тура ату.
5. Оқтың (гранаттың) ұшу кезіндегі атысқа ықпал ету шарты.
6. Қозғалмайтын, қозғалатын және пайда болатын нысанаға ату.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі:

Ұрыстық және оқулық қарулар, ұрыстық патрондар, нысаналар.
Әдебиеттер: № 3,4,5,6,7,8,9,10,11.

Тақырып № 3. Калашников автоматы мен пулеметінің ұрыстық қасиеттері, құрылымы мен арналуы және қолданылуы

5-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. ЖКА,7,62. КА-74, ЖКА-74қ. КҚП. Бөліктері мен механизмдерінің мақсаты, құрылысы, құрылымы және арналуы.
2. Калашников автоматы мен пулеметінің бөліктері мен механизмдерінің жұмысы.

Тапсырмалар:

1. Тәлімдемеден Калашников автоматы мен пулеметінің құрылымын оқу.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
3. Автомат пен пулеметті қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары.
4. КА, КА-74, ҚКП, ҚКП-74 ұрыстық қасиеті, құрылымы және арналуы.
5. Калашников автоматы мен пулеметін жартылай бөлшектеу және жартылай бөлшектенген кейін жинастыру реті.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі автоматтар, пулемет және патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.
Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

6-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Ату кезіндегі кідірістер және оларды жою әдістері.
2. Күтім жасау, оны сақтау және күтіп ұстау.

Тапсырмалар:

1. Тәлімдемеден Калашников автоматы мен пулеметінің құрылымын оқу.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
3. Автомат пен пулеметті қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары.
4. Ату кезіндегі кідірістер және оларды жою әдістері.
5. Күтім жасау, оны сақтау және күтіп ұстау.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі автоматтар, пулемет және патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

Тақырып № 4. Калашников автоматынан ату дайындығы бойынша нормативтерді орындау (№1,№2,№3,№4,№5).

7-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. №1 норматив КА. Түрлі жағдайда атуға дайындалу.
2. №2 норматив КА. Автоматты толық емес бөлшектеу.
3. №3 норматив КА. Автоматты толық емес бөлшектеуден кейін жинау.

Тапсырмалар:

1. Калашников автоматы мен пулеметінің құрылымын оқу.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
3. Автомат пен пулеметты қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары.
4. Күтім жасау, оны сақтау және күтіп ұстау.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі автоматтар, пулемет және оқулық патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

8-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

4. №4 норматив КА. Оқжатарды оқулық патронмен жарактау.
5. №5 норматив КА. Автоматты оқсыздандыру.

Тапсырмалар:

1. Калашников автоматы мен пулеметінің құрылымын оқу.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
3. Автомат пен пулеметты қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары.
4. ЖКА 7,62. КА-74, ЖКА-74қ. ҚКП, ҚКП-74 ұрыстық қасиеті, құрылымы және арналуын білу.
5. Калашников автоматы мен пулеметін жартылай бөлшектеу және жартылай бөлшектенген кейін жинастыру ретін қадағалау.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі автоматтар, пулемет және оқулық патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

9-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. №1 норматив КА. Түрлі жағдайда атуға дайындалу.
2. №2 норматив КА. Автоматты толық емес бөлшектеу.
3. №3 норматив КА. Автоматты толық емес бөлшектеуден кейін жинау.

Тапсырмалар:

1. Калашников автоматы мен пулеметінің құрылымын оқу.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
3. Автомат пен пулеметты қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары.
4. Күтім жасау, оны сақтау және күтіп ұстау.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі автоматтар, пулемет және оқулық патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

10-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

4. №4 норматив КА. Оқжатарды оқулық патронмен жарақтау.
5. №5 норматив КА. Автоматты оқсыздандыру.

Тапсырмалар:

1. Калашников автоматы мен пулеметінің құрылымын оқу.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
3. Автомат пен пулеметты қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары.
4. ЖКА 7,62. КА-74, ЖКА-74қ. ҚКП, ҚКП-74 ұрыстық қасиеті, құрылымы және арналуын білу.
5. Калашников автоматы мен пулеметін жартылай бөлшектеу және жартылай бөлшектенген кейін жинастыру ретін қадағалау.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі автоматтар, пулемет және оқулық патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

Тақырып №5. Қазақстан Республикасы ПО ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі жаттығулар шарты бойынша Калашников автоматынан атысты жүргізу тәртібі мен әдістері

11-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасы ПО ату дайындығы тәлімдемесіндегі шарты бойынша Калашников автоматынан патронсыз атып машықтану (бос ату) техникалық дайындық.

2. Калашников автоматынан атушының тұрысы (Тұрып ату, төменгі тұрыс тізерлеп тізеге шынтақ тіреп ату, жатып ату.), Калашников автоматтың

тұрысы, Калашников автоматтың дайындығы, әртүрлі жағдайда автоматтан ату жүргізуге дайындық.

Тапсырмалар:

1. Калашников автоматының құрылымын оқу.
2. Тұрып ату, төменгі тұрыс тізерлеп тізеге шынтақ тіреп ату, жатып атуға машықтану.

Өзіндік бақылауға арналған сұрақтар:

1. Жатып атуға дайындалу.
2. Автоматты оқтау және оқсыздандыру.
3. Көздеу және ағытқыш ілмекті басу.
4. Атуды аяқтау.
5. Қаруды тексеру.
6. Әртүрлі жағдайда автоматтан ату жүргізуге дайындық.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі Калашников автоматтары, оқулық үлгідегі патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

12-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасы ПО ату дайындығы тәлімдемесіндегі шарты бойынша Калашников автоматынан патронсыз атып машықтану (бос ату) техникалық дайындық.
2. Калашников автоматынан атушының тұрысы (Тұрып ату, төменгі тұрыс тізерлеп тізеге шынтақ тіреп ату, жатып ату.), Калашников автоматтың тұрысы, Калашников автоматтың дайындығы, әртүрлі жағдайда автоматтан ату жүргізуге дайындық.

Тапсырмалар:

1. Тәлімдемеден Калашников автоматының құрылымын оқу.
2. Тұрып ату, төменгі тұрыс тізерлеп тізеге шынтақ тіреп ату, жатып атуға машықтану.

Өзіндік бақылауға арналған сұрақтар:

1. Жатып атуға дайындалу.
2. Автоматты оқтау және оқсыздандыру.
3. Көздеу және ағытқыш ілмекті басу.
4. Атуды аяқтау.
5. Қаруды тексеру.
6. Әртүрлі жағдайда автоматтан ату жүргізуге дайындық.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі Калашников автоматтары, оқулық патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

13-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасының Ішкі істер органдарында ату дайындығы тәлімдемесіндегі жаттығулар шарттары бойынша ұрыстық патронмен №17 ату жаттығу жүргізу.

Тапсырмалар:

1. Калашников автоматының құрылымын оқу.
2. Тұрып ату, төменгі тұрыс тізерлеп тізеге шынтақ тіреп ату, жатып атуға машықтану.

Өзіндік бақылауға арналған сұрақтар:

1. Жатып атуға дайындалу.
2. Автоматты оқтау және оқсыздандыру.
3. Көздеу және ағытқыш ілмекті басу.
4. Атуды аяқтау.
5. Қаруды тексеру.
6. Әртүрлі жағдайда автоматтан ату жүргізуге дайындық.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық және ұрыстық үлгідегі Калашников автоматтары, оқулық және ұрыстық үлгідегі патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.
Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

14-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасының Ішкі істер органдарында ату дайындығы тәлімдемесіндегі жаттығулар шарттары бойынша ұрыстық патронмен №17 ату жаттығу жүргізу.

Тапсырмалар:

1. Тәлімдемеден Калашников автоматының құрылымын оқу.
2. Тұрып ату, төменгі тұрыс тізерлеп тізеге шынтақ тіреп ату, жатып атуға машықтану.

Өзіндік бақылауға арналған сұрақтар:

1. Жатып атуға дайындалу.
2. Автоматты оқтау және оқсыздандыру.
3. Көздеу және ағытқыш ілмекті басу.
4. Атуды аяқтау.
5. Қаруды тексеру.
6. Әртүрлі жағдайда автоматтан ату жүргізуге дайындық.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық және ұрыстық үлгідегі Калашников автоматтары, оқулық және ұрыстық үлгідегі патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.
Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

**Тақырып № 6. 9 мм Макаров тапаншасының ұрыстық қасиеттері,
құрылымы мен арналуы және қолданылуы**

15-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Қорапты қарудың қысқаша даму тарихы.
2. Макаров тапашасының ұрыстық қасиеттері мен арналуы.

Тапсырмалар:

1. МТ-ның құрылымын оқу.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
3. Қорапты қарудың қысқаша даму тарихы.
4. Макаров тапашасының ұрыстық қасиеттері мен арналуы.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі Макаров тапаншасы, оқулық патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

16-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Тапашаның бөлшектері мен механизмінің жұмысы.

Тапсырмалар:

1. Тәлімдемеден МТ-ның құрылымын оқу.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
3. Тапашаның бөлшектері мен механизмінің жұмысы.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі Макаров тапаншасы, оқулық патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

17-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Тапаншаны тазалап майлау.
2. Атыс кезіндегі кідірістер мен оны жою тәсілі және қаруды қалыпты атысқа келтіру.

Тапсырмалар:

1. Тәлімдемеден МТ-ның құрылымын оқу.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
3. Қаруды тазалау тәртібі.
4. Ату кезінде кідірісті қалыпқа келтіру реті.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі Макаров тапаншасы, сүрткіш, оқулық патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

18-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Тапанша мен патрондарды қарап тексеріп атуға дайындау, күтім жасау, сақтау және қаруды қалыпты атысқа келтіру.

Тапсырмалар:

1. Тәлімдемеден МТ-ның құрылымын оқу.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
3. Қаруды атуға дайындау тәртібі.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі Макаров тапаншасы, сүрткіш, оқулық патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Тақырып № 7. 9 мм Макаров тапаншасынан ату дайындығы бойынша нормативтерді орындау (№1,№2,№3,№4,№5).

19-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. №1 норматив МТ. Атысқа түрлі жағдайда атуға дайындалу.
2. №2 норматив МТ. Тапаншаны толық емес бөлшектеу.
3. №3 норматив МТ. Тапаншаны толық емес бөлшектеуден кейін жинау.

Тапсырмалар:

1. 9 мм Макаров тапаншасының құрылымын оқу.
2. 9 мм Макаров тапаншасын қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары.
3. Күтім жасау, оны сақтау және күті ұстау

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі 9 мм Макаров тапаншасы және оқулық патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

20-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

4. №4 норматив МТ. Оқжатарды оқулық патронмен жарақтау.
5. №5 норматив МТ. Оқжатарды түрлі жағдайда ауыстыру (ұрыстық және тактикалық).

Тапсырмалар:

1. 9 мм Макаров тапаншасының құрылымын оқу.
3. 9 мм Макаров тапаншасын қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары.
4. 9 мм Макаров тапаншасының ұрыстық қасиеті, құрылымы және арналуын білу.
5. 9 мм Макаров тапаншасын жартылай бөлшектеу және жартылай бөлшектенген кейін жинастыру ретін қадағалау.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі 9 мм Макаров тапаншасын және оқулық патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

21-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. №1 норматив МТ. Атысқа түрлі жағдайда атуға дайындалу.
2. №2 норматив МТ. Тапаншаны толық емес бөлшектеу.
3. №3 норматив МТ. Тапаншаны толық емес бөлшектеуден кейін жинау.

Тапсырмалар:

1. 9 мм Макаров тапаншасының құрылымын оқу.
2. 9 мм Макаров тапаншасын қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары.
3. Күтім жасау, оны сақтау және күтіп ұстау.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі 9 мм Макаров тапаншасын және оқулық патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

22-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

4. №4 норматив МТ. Оқжатарды оқулық патронмен жарақтау.
5. №5 норматив МТ. Оқжатарды түрлі жағдайда ауыстыру (ұрыстық және тактикалық).

Тапсырмалар:

1. 9 мм Макаров тапаншасының құрылымын оқу.
3. 9 мм Макаров тапаншасын қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары.
4. 9 мм Макаров тапаншасының ұрыстық қасиеті, құрылымы және арналуын білу.
5. 9 мм Макаров тапаншасын жартылай бөлшектеу және жартылай бөлшектенген кейін жинастыру ретін қадағалау.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі 9 мм Макаров тапаншасын және оқулық патрондар, плакаттар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

Тақырып №8 . Қазақстан Республикасы ІІО ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі бастапқы жаттығу шарты бойынша 9мм Макаров тапаншадан атысты жүргізу тәртібі мен әдістері

23-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасы ПО ату дайындығы тәлімдемесіндегі шарты бойынша 9мм Макаров тапаншадан патронсыз атып машықтану (бос ату) техникалық дайындық.
2. 9мм Макаров тапаншадан атушының тұрысы (Тұрып ату, төменгі тұрыс тізерлеп тізеге шынтақ тіреп ату), тапаншаның тұрысы, қарудың дайындығы, әртүрлі жағдайда тапаншадан ату жүргізуге дайындық.

Тапсырмалар:

1. ҚР ПО атыс даярлығы бойынша тәлімдесін оқу.
2. Өзін бақылауға арналған сұрақтарға жауап беру.
3. Атыс жүргізу кезіндегі қауіпсіздік шаралар немен қамтылады?
4. Атысқа дайындалу тәртібі.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық үлгідегі қару мен патрондар, нысаналар, бейне фильмдер, слайдтар.
Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

24-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасы ПО ату дайындығы тәлімдемесіндегі шарты бойынша 9мм Макаров тапаншадан патронсыз атып машықтану (бос ату) техникалық дайындық.
2. 9мм Макаров тапаншадан атушының тұрысы (Тұрып ату, төменгі тұрыс тізерлеп тізеге шынтақ тіреп ату), тапаншаның тұрысы, қарудың дайындығы, әртүрлі жағдайда тапаншадан ату жүргізуге дайындық.

25-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасы ПО ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі бастапқы жаттығу шарты бойынша 9мм Макаров тапаншасынан №1 жаттығуын тәжірибелік ату.

Тапсырмалар:

1. Ату дайындығының қауіпсіздік шарасын оқу.
2. 9мм Макаров тапаншасынан ату жаттығу тәртібін білу.
3. Ату кезінде кідірістерді жоя білу.
4. Атыстың аяқталу тәртібін білу.
5. № 1-жаттығу шартының орындалу шартын білу.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Ұрыстық және оқулық үлгідегі 9мм Макаров тапаншасымен патрондар, нысаналар, бейне фильмдер, слайдтар.
Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

26-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасы ІІО ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі бастапқы жаттығу шарты бойынша 9мм Макаров тапаншасынан №1 жаттығуын тәжірбиелік ату.

Тапсырмалар:

1. Ату дайындығының қауіпсіздік шарасын оқу.
2. 9мм Макаров тапаншасынан ату жаттығу тәртібін білу.
3. Ату кезінде кідірістерді жоя білу.
4. Атыстың аяқталу тәртібін білу.
5. № 1-жаттығу шартының орындалу шартын білу.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Ұрыстық және оқулық үлгідегі 9мм Макаров тапаншасымен патрондар, нысаналар, бейне фильмдер, слайдтар.
Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

27-сабақ

Тәжірбиелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасы ІІО ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі бастапқы жаттығу шарты бойынша 9мм Макаров тапаншасынан №2 жаттығуын тәжірбиелік ату.

Тапсырмалар:

1. Ату дайындығының қауіпсіздік шарасын оқу.
2. 9мм Макаров тапаншасынан ату жаттығу тәртібін білу.
3. Ату кезінде кідірістерді жоя білу.
4. Атыстың аяқталу тәртібін білу.
5. № 2-жаттығу шартының орындалу шартын білу.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық және ұрыстық үлгідегі 9 мм Макаров тапаншасымен патрондар, нысаналар, бейне фильмдер, слайдтар.
Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11

28-сабақ

Тәжірбиелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасы ІІО ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі бастапқы жаттығу шарты бойынша 9мм Макаров тапаншасынан №2 жаттығуын тәжірбиелік ату.

Тапсырмалар:

1. Ату дайындығының қауіпсіздік шарасын оқу.
2. 9мм Макаров тапаншасынан ату жаттығу тәртібін білу.
3. Ату кезінде кідірістерді жоя білу.
4. Атыстың аяқталу тәртібін білу.
5. № 2-жаттығу шартының орындалу шартын білу.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық және ұрыстық үлгідегі 9 мм Макаров тапаншасымен патрондар, нысаналар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

29-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

2. Қазақстан Республикасы ІІО ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі бастапқы жаттығу шарты бойынша 9мм Макаров тапаншасынан №2 жаттығуын тәжірбиелік ату.

Тапсырмалар:

1. Ату дайындығының қауіпсіздік шарасын оқу.
2. 9мм Макаров тапаншасынан ату жаттығу тәртібін білу.
3. Ату кезінде кідірістерді жоя білу.
4. Атыстың аяқталу тәртібін білу.
5. № 2-жаттығу шартының орындалу шартын білу.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық және ұрыстық үлгідегі 9 мм Макаров тапаншасымен патрондар, нысаналар, бейне фильмдер, слайдтар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11

30-сабақ

Тәжірибелік- 1 сағат

Сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасы ІІО ату дайындығы бойынша тәлімдемедегі бастапқы жаттығу шарты бойынша 9мм Макаров тапаншасынан №2 жаттығуын тәжірбиелік ату.

Тапсырмалар:

1. Ату дайындығының қауіпсіздік шарасын оқу.
2. 9мм Макаров тапаншасынан ату жаттығу тәртібін білу.
3. Ату кезінде кідірістерді жоя білу.
4. Атыстың аяқталу тәртібін білу.
5. № 2-жаттығу шартының орындалу шартын білу.

Сабақтың материалдық қамтамасыз етілуі

Оқулық және ұрыстық үлгідегі 9 мм Макаров тапаншасымен патрондар, нысаналар.

Әдебиеттер: № 3,5,6,7,8,9,11.

2.11. Межелік бақылау сұрақтары мен тапсырмалары

№1. МЕЖЕЛІК БАҚЫЛАУ

1. **МТ-ң соққы-ағытқыш механизмі неше бөлшектен тұрады?**

- 6
- 5
- 7
- 4
- 8

2. **Тапаншаның қандай бөлшегі атыстан кейін бекітпені алдыңғы қалыпқа келтіреді?**

- қайтармалы серіппе
- шептало
- соққы серіппесі
- ағытқышты тартушы иінтірек взводы

3. **Тапаншадан тиімді ату қашықтығы неше метрге арналған?**

- 50метр
- 100 метр
- 60метр
- 150 метр
- 230 метр

4. **Ағытқыш ілмек не үшін арналған?**

- шүріппені ұрыс взводтан және ату кезінде қайырылған шүріппені өзі взводынан ағытуға
- атыстан кейін шүріппені артқы қалыпты жағдайда ұстап қалу үшін
- шүріппені босатуға және шүріппені ұрыстық взводта ұстау үшін
- сақтандырғыш және шүріппені ұрыстық взводта ұстау үшін
- соққышты соғу үшін

5. **МТ-на оғының бастапқы ұшу жылдамдығы қанша м/с?**

- 315 м/с
- 215 м/с
- 300 м/с
- 310 м/с
- 325 м/с

6. **МТ оғының қиратқыш күші неше метрге дейін сақталады?**

- 350 м
- 250 м
- 370 м
- 450 м
- 425 м

7. **МТ ұзындығы неше мм?**

- 161 мм
- 151 мм
- 171 мм
- 165 мм
- 163 мм

8. **МТ ұңғысының ұзындығы неше мм?**

- 93 мм
- 91 мм
- 83 мм
- 95 мм
- 73 мм

9. **Соққы серіппесі не үшін арналған?**

- шүріппені және ағытқышты тартушы мен иінтірек взводын қозғалысқа келтіруге.
- соққыны соғып жіберу үшін
- шүріппені ұрыстық және сақтандырғыш взводында ұстау үшін
- шүріппені ұрыстық жағдайға келтіруге
- шүріппені ұрыстық жағдайда ұстап қалуға.

10. **МТ-ның шепталосы не үшін қажет екенін табыңыз?**

- шүріппені ұрыстық және сақтандырғыш взводта ұстап қалу үшін
- бекітпені атудан кейін алдыңғы қалыпқа келтіру үшін
- соққышты ұру үшін
- ағытқыш ілмекті басу арқылы шүріппені ату взводынан ағыту және қою үшін

--шүріппені және ағытқышты тартушы мен иінтірек взводын қозғалысқа келтіруге.

11. МТ патроны неше бөліктен тұрады?

--7

--2

--3

--4

--5

12. Ағытқышты тартушы иінтірек взводы не үшін арналған?

-- шүріппені ұрыс взводынан ағытуға және ағытқыш ілмектің шетін басқанда шүріппені қайыруға

--соққышты соғу үшін

--шүріппені ұрыстық және сақтандырғыш взводында ұстап тұру үшін

--оқжатарда патрон таусылғанда, бекітпені артқы қалыпта ұстап қалу үшін

--соққы-ағытқыш механизмін қозғалысқа келтіру үшін.

13. Қарудың ұшу бұрышы:

--Ұңғы оқпанынан оқтың ұшу сәтіндегі бағыты бойынша түзілген бұрыш

--Ұңғы оқпанында газ қысымы барлық жаққа бірдей әсер ететін бұрыш

--Ұңғы өс бойынша бағытталған ұшу бұрышы

--Өсте орналаспаған және қарама-қарсы жақтарға бағытталған бұрыш.

--Өсте орналаспаған және қарама-қарсы жақтарға бағытталмаған бұрыш.

14. Сыртқы баллистика дегеніміз - бұл:

--Оққа (гранатаға) оқ-дәрі газының әсері тоқтағаннан кейінгі қозғалысын оқытатын ғылым.

--Ату кезінде болатын процестерді, сондай-ақ оқтың(гранатаның) ұңғы

ішіндегі қозғалысын оқытумен айналысатын ғылым.

--Газ қысымы тоқтағаннан кейін күшінің жойылуын оқытатын ғылым

--Ұңғы ішіндегі оқ-дәрі газы әсерін оқытатын ғылым.

--Газ қысымы тоқтағаннан кейін оқтың қозғалуы.

15. Траектория деп:

--Ауада ұшу кезіндегі оқ ауырлығы орталығын сипаттайтын көлбеу сызық

--Ұшу кезінде оқтың лақтыру сызығы арқылы өтіп, оның айналуы жағына қарай ауытқуы деп аталады.

--Оқ (гранат) траекториясының зерттеу үшін арналған анықтамалар.

--Көздеуіш ойығының ортасынан және қарауыл ұшынан көздеу нүктесіне дейінгі өтетін түзу сызық

-- Ауада ұшу кезіндегі оқ ауырлығы орталығын сипаттайтын көлбеу сызықтың ауытқуы

16. КА (АК 74) 5,45мм оғының бастапқы ұшу жылдамдығы қанша м/с?

--900 м/с

--850 м/с

--910 м/с

--950 м/с

--990м/с

17. АК ұңғысының ішінде неше ойық бар?

--4

--6

--3

--2

--5

18. КАЖ-74к (АКС 74 у) 5,45 мм нақты атыс қашықтығы қанша метр?

--500 м

--400 м

--900 м

--600 м

--700 м

19. 5,45 мм КА (АК-74) қиратқыш күшінің сақталатын қашықтығы неше метр?

--1350 м

--1500 м

--1250 м

--2500 м

--3000 м

20. 5,45 Автомат Калашниковтан атыс қарқыны жекелеп қанша минутына?

-- 40

-- 50

-- 55

-- 65

-- 67

№2. МЕЖЕЛІК БАҚЫЛАУ

1. №4(МТ) норматив дегеніміз не және?

--МТ оқжатарын 8 патронмен жарақтау

--МТ толық емес бөлшектеу

--МТ толық емес бөлшектеуден кейін жина

--МТ-н атуға дайындалу, ату кезеңі, атуды аяқтау

--АК оқжатарын 30патронмен жарақтау.

2. МТ оқжатарын 8 патронмен жарақтау ерлер үшін

--ерлер 20 –дан көп емес

--ерлер 25–дан көп емес

--ерлер 30–дан көп емес

--ерлер 15–дан көп емес

--ерлер 10–дан көп емес

3.Тәлімдемедегі №2 жаттығу шарты бойынша қандай нысана қолданылады.

--№4 жасыл түстідөнгелектері бар кеуде фигурасы нысана

--Тапаншасы бар қылмыскер нысана

--Метрикалық нысана

--Кіші пепер-поппер

--Спорттық нысана

4.Тәлімдемедегі №2 жаттығу шарты бойынша нысанаға деиінгі қашықтық неше метр

--15

--10

--8

--9

--35

5. МТ қандай бөлшегі ағытқыш ілмекті кездейсоқ атыстан сақтайды?

--ағытқыш ілмек доғасы

--ағытқыш ілмек

--соққы серіппесі

--қайтармалы серіппе

--шептало серіппесімен.

6. Ұңғының қызметі:

--Оқтың ұшуын бағыттауға

--Ұңғы оқпанда патронды сырқа бағыттауға

--Ойықтардың оққа айналып ұшуына

--Ұңғының қозғалып орнына келуге

--Жоғарғыда көрсетілгендердің барлығы

7. Оқжатар қорабында Калашников автоматында қанша патрон

--30 патрон

--35 патрон

--40 патрон

--50 патрон

--25 патрон

8. КА оқжатарын 30 патронмен жарақтау ерлер үшін

--ерлер 40 –дан көп емес

--ерлер 35–дан көп емес

--ерлер 30–дан көп емес

--ерлер 20–дан көп емес

--ерлер 10–дан көп емес

9. КА оқжатарын 30 патронмен жарақтау әйелдер үшін

--ерлер 50 –дан көп емес

--ерлер 45–дан көп емес

--ерлер 40–дан көп емес

--ерлер 30–дан көп емес

--ерлер 20–дан көп емес

10. КҚП 5,45 қол пулеметі оқжатарына қанша патрон

--45 патрон

--40 патрон

--35 патрон

--30 патрон

--25 патрон

11. Тәлімдемедегі №2 жаттығу шарты бойынша қанша патрон беріледі.

-- 5

-- 4

--3

--8

--10

12. «Калибр» дегеніміз не?

--Екі қарама-қарсы өріс арасындағы қашықтық ұңғы арнасының калибр дейміз

--Төрт кертiктің арасын калибр дейміз

--Қарама-қарсы кертiктің арасын калибр дейміз

--Қарама-қарсы алаңның арасын калибр дейміз

--Төрт алаңның арасын калибр дейміз

13. Ату бұл:

--дәрілі зарядтың жануы негізінде пайда болған газ қысымымен ұңғы арнасынан оқтардың (снарядтардың, гранаттардың) шығуы.

--Дәрілі заряд жанған кезде ұңғы оқпанында жоғары қысым

--оқ артындағы кеңістік көлемі жаңа газдар ағыныны

--оқтың ұңғылықтан шығуы

--Жоғарыдағылардың барлығы дұрыс

14. Ұңғыдағы өріс (поля) дегеніміз не?

--Ойықтар арасындағы аралықтар өріс дейміз

--Екі кертiктің арасын алаң дейміз

--Үш қарама-қарсы кертiктің арасын өріс дейміз

--Төрт қарама-қарсы кертiктің арасын алаң дейміз

--Ешқандай алаң жоқ

15. Ату қандай шептен жүргізіліді

--Атыс шебі

--ұрыстық шеп

--Бастапқы шеп

--Негізгі шеп

--Алдыңғы шеп

16. КҚП 5,45 қол пулеметі оқтың ұшу жылдамдығы қанша м/с

--960

--950

--940

--930

--920

17. 9x18мм патронының ұзындығы неше мм?

--25мм

--25,5мм

--20мм

--15мм

--23мм

18. ПО тәлімдемесіндегі Бақылау жаттығу шарты бойынша «өте жақсы» баға алу үшін қанша оқ тигізу қажет

--4

--17

--25

--3

--18

19. Калашникова қол пулеметінің КҚП-74 5,45 Атудың көздеулі қашықтығы

--1000

-- 900
 -- 800
 -- 700
 -- 600

--1974 жылы
 --1966 жылы
 --1956 жылы
 --1946 жылы
 --1936 жылы

**20. КА-74 автоматы КСРО
 армиясының қарулар сапына қай
 жылы қабылданды.**

2.12. Қорытынды бақылау сұрақтары

Емтихан сұрақтары:

1. МТ-ң соққы-ағытқыш механизмі неше бөлшектен тұрады?
2. Тапаншаның қандай бөлшегі атыстан кейін бекітпені алдыңғы қалыпқа келтіреді?
3. Тапаншадан тиімді ату қашықтығы неше метрге арналған?
4. Ағытқыш ілмек не үшін арналған?
5. Ұңғы арнасында неше ойық бар?
6. МТ-на оғының бастапқы ұшу жылдамдығы қанша м/с?
7. МТ оғының қиратқыш күші неше метрге дейін сақталады?
8. МТ ұзындығы неше мм?
9. МТ ұңғысының ұзындығы неше мм?
10. Қайтармалы серіппе не үшін арналған?
11. Оқтың салмағын көрсет МТ:
12. МТ биіктігі неше мм?
13. Соққы серіппесі не үшін арналған?
14. МТ-ның шепталосы не үшін қажет екенін табыңыз?
15. МТ патроны неше бөліктен тұрады?
16. Капсюль не үшін арналған?
17. Тапаншаның қосымша жабдықтары:
18. МТ ұрыстық ату жылдамдығы минутына қанша?
19. 9x18мм патронының салмағы неше грамм?
20. МТ бекітпе кедергісі не үшін арналған?
21. Сақтандырғыш не үшін арналған?
22. МТ оқжатары неше бөліктен тұрады?
23. Ағытқышты тартушы иіңтірек взводы не үшін арналған?
24. Ағытқыш ілмек қандай бөлшекті қозғалысқа келтіреді?
25. МТ соққышы не үшін арналған?
26. МТ-ның шүріппесінің қызметі:
27. Лақтырғыш не үшін арналған?
28. Сыртқы баллистика дегеніміз - бұл:
29. КА (АК 74) 5,45мм оғының бастапқы ұшу жылдамдығы қанша м/с?
30. АК ұңғысының ішінде неше ойық бар?
31. ЖАК (АК 74) 5,45 мм нақты атыс қашықтығы қанша метр?
32. 5,45 мм ЖАК (АК-74) қиратқыш күшінің сақталатын қашықтығы неше метр?
33. 5,45 Автомат Калашниковтан атыс қарқыны қанша минутына?
34. 5,45 мм ЖАК (АК-74)-нен атудың көздеу қашықтығы неше метрге арналған?

35. 5,45 мм ЖАК(АК-74)-нен оқтың шекті ұшу алыстығы неше метр?
- 36.«Кұқық қорғау қызметі туралы» Заңның қай бабында атыс қаруын қолдану жайлы айтылған?
- 37.Сыртқы баллистика- бұл:
- 38.Қазақстан Республикасы ішкі істер органдары қызметкерлерінің кәсіби қызметтік және дене шынықтыру даярлығы жүйесінде сабақтарды ұйымдастыру жөніндегі тәлімгерлік қай жылы шықты.
39. ПО қызметкерлері атыс Кодексін сақтауға міндетті, аты кодесі неше пункттан тұрады.
- 40.Бастапқы шеп:
- 41.Жауынгерлік қоректену пункті:
- Қауіпсіздік бұрышы
- 42.Атыс шебінен металл нысаналарға немесе құрылғыларға дейінгі қашықтық:
43. Тапаншаны ұстау бойынша күш шамамен:
44. Қауіпсіздік шараларының негізгі ережелері неше пункттан тұрады:
- 45.Бақылау жаттығуын бағалау
- 46.МТ тапаншасын толық емес бөлшектеу ерлер үшін
- 47.Тапаншаны толық емес бөлшектеу әйелдер үшін
48. МТ толық емес бөлшектеуден кейінгі жинау ерлерге
- 49.Тапаншаны толық емес бөлшектеуден кейінгі жинау әйелдерге
50. Қауіпсіздік шараларының негізгі ережесінің қай пунктінде атыс және бастапқы шепте ұялы байланыс құралдары сөндірулі болуы тиіс делінген

ЕМТИХАН

«Ату дайындығы» пәні бойынша Макаров тапаншасымен емтихан жаттығуларын №2,3,4 нормативтерді орындау:

2.	МТ толық емес бөлшектеу (тек оқу қаруымен орындалады) ерлер үшін әйелдер үшін	9–дан көп емес 11-ден көп емес	9–дан аса 11-ден аса
<p>Нормативті орындау шарттары (тәртібі): қару стөлде, қызметкер қарудың қасында тұрады. Жаттығуды орындау «Старт» командасы бойынша немесе ысқырықтың сигналы бойынша басталады.</p> <p>Тапаншаны толық емес бөлшектеу тәртібі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қаруды қауіпсіз бағытта ұстайды (оққағар және т.б.) - оқжатарды саптың негізінен алады; - патрон оқтықта жоқ екеніне көз жеткізеді; сақтандырғышты өшіру, бекіптені артқы жағында екі рет тартады және жібереді, ағытқыш ілгекті басады; 			

<p>- бекітпені саптан ажыратады; ағытқыш тұтқаны төмен қарай тартады және бекітпені соңына дейін артына тартады, алдына шығарады, ұңғы жақтауынан қайтарып, бастапқы жағдайға қайтады;</p> <p>- қайтармалы серіппеден шешеді.</p> <p>Тапаншаның бөлшектерін бөлшектеу кезегінің тәртібімен стөлге қояды. Тапаншаның бөлшектерін тастауға тыйым салынады.</p> <p>Белгіленген уақыт аяқталғаннан кейін «Тоқтат» командасы немесе ысқырықтың сигналы беріледі.</p>			
3.	<p>МТ толық емес бөлшектеуден кейін жинау (тек оқу қаруымен орындалады)</p> <p>ерлер үшін</p> <p>әйелдер үшін</p>	<p>11-ден көп емес</p> <p>13-тен көп емес</p>	<p>11-ден аса</p> <p>13-тен аса</p>
<p>Нормативті орындау шарттары (тәртібі): қару бөлшектелді, бөлшектер мен механизмдер ұқыппен стөлге қойылған; қызметкер қарудың қасында. Жаттығуды орындау «Старт» командасы бойынша немесе ысқырықтың сигналы бойынша басталады.</p> <p>Тапаншаны толық емес бөлшектеуден кейін жинақтау тәртібі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ұңғыға қайтармалы серіппені кигізу; - сапты ұстау үшін бекітпені сапқа жалғайды, оны қиғаштау етіп солға (оңға) ұңғы жақтауын төмен тартады, ұңғы жақтауын сапқа тіреді, қайтармалы серіппенің бос тұрған соңын бекітпенің каналына кіргізеді, бекітпені жіберіп, ұңғы жақтауын өз орнына қайтару, сақтандырғышты қосу; - оқжатарды саптың негізіне салу; - қарудың сақтандырғышын жоғары қаратып қою. <p>Ұңғы жақтауын тартпай бекітпені сапқа қосу рұқсат етіледі.</p> <p>Белгіленген уақыт аяқталғаннан кейін «Тоқтат» командасы немесе ысқырықтың сигналы беріледі.</p>			
4.	<p>Оқжатарды патрондарымен жарактау (тек оқу патрондарымен орындауға рұқсат етіледі)</p> <p>ерлер үшін</p> <p>әйелдер үшін</p>	<p>20-дан көп емес</p> <p>22-дан көп емес</p>	<p>20-дан аса</p> <p>22-дан аса</p>
<p>Нормативті орындау шарттары (тәртібі): қызметкер оқжатар мен 8 оқулық патрон (шашылып жатыр) барлығы стөлдің жанында болады; Басшының «Старт» командасы бойынша немесе ысқырықтың сигналы бойынша қызметкер оқжатарды 8 патронмен оқтайды және оны стөлге қояды.</p> <p>Оқжатар әпергішінің тісін пайдалануға және оқжатарды өзіне немесе стөлге тіреуге тыйым салынады.</p> <p>Белгіленген уақыт аяқталғаннан кейін «Тоқтат» командасы немесе ысқырықтың сигналы беріледі.</p>			

Білімді бағалау критерийлері

Білім алушылардың үлгерімін ағымдық бақылау (ҰАБ) - академиялық кезең ішінде, кестеге сәйкес оқытушылардың адиториялық және

аудиториялардан тыс сабақтарда білім беру бағдарламасына сәйкес білім алушылардың білімін жүйелі түрде тексеруі.

Межелік бақылау (МБ) - білім алушылардың білімін бір оқу пәнінің ірі бөлімін (модулін) аяқтағаннан кейін бақылау. Межелік бақылау білім алушылардың академиялық кезең ішіндегі ағымдағы үлгерімінің аралық, алдын ала қорытындыларын шығару мақсатында жүргізіледі. Межелік бақылау бір оқу пәні аясында бір академиялық кезең ішінде кемінде екі рет жүргізіледі. Білім алушыларды пән бойынша емтиханға жіберу үлгерімді ағымдағы бақылау бағаларынан (бұл ретте білім алушыда оқытылған пәннің әрбір тақырыбы бойынша кемінде бір баға болуы тиіс) және межелік бақылау бағаларынан құралатын **рұқсат ету рейтингісінің (PeP)** бағасы негізінде жүзеге асырылады. **(ҰАБ+МБ1+МБ2):3= PeP**

Пәннің **қорытынды бағасына (ҚБ)** рұқсат ету рейтингі **(PeP)** және қорытынды бақылау (емтихан) **(Е)** бағалары кіреді.
ҚБх60%+Ех40%= ҚБ

Дәстүрлі бағалау шкаласына көшірілген білім алушылардың білімін бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалар	Балдардың сандық эквиваленті	Балдар (%-тік құрамы)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалар
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-24	

«A», «A-» («үздік») – егер білім алушы бағдарламалық материалды терең және орнықты меңгеріп, оны жан-жақты, реттілікпен, сауатты және логикалық анық баяндаса, тапсырманың түрін өзгерту барысында жауап беруден мүдірмесе, қойылған міндеттерді еркін орындаса, монографиялық материалдарды білетінін көрсетсе, қабылданған шешімдерді дұрыс негіздесе, тәжірибелік жұмыстарды орындаудың жан-жақты дағдылары мен әдістерін меңгерген болса, материалды қате жібермей, өз бетімен қорытындылай және жеткізе білсе.

«В+», «В», «В-», «С+» («жақсы») – егер білім алушы бағдарламалық материалды нақты білсе, оны сауатты және мәні бойынша баяндаса, сұраққа жауап беруде елеулі бұрмалаушылық жібермесе, теориялық ережелерді дұрыс қолдана білсе және тәжірибелік тапсырмаларды орындау барысында қажетті дағдыларды меңгерсе.

«С», «С-» («қанағаттанарлық») – егер білім алушы тек негізгі материалды меңгеріп, бірақ жеке бөлшектерін білмей, дәлсіздік жіберсе.

«D+», «D» («қанағаттанарлық») – егер білім алушы тек негізгі материалды меңгеріп, жеткіліксіз дұрыс тұжырымдаса, бағдарламалық материалды баяндауда бірізділікті бұзса және тәжірибелік тапсырмаларды орындауда қиындыққа тап болса.

«FX» («қанағаттанарлықсыз») – егер білім алушы елеулі қателер жіберсе, бағдарламалық материалдың тәжірибелік жұмысын үлкен қиындықпен орындаса. Білім алушының оқу пәні/модуль бағдарламасын қайта өтпей-ақ қорытынды бақылауды қайта тапсыруға мүмкіндігі бар.

«F» («қанағаттанарлықсыз») – егер білім алушы бағдарламалық материалдың елеулі бөлігін білмесе. Білім алушы бұл пәнді қайта оқиды, ағымдағы бақылаудың барлық талаптарын орындайды, рұқсат алып қорытынды бақылауды қайта тапсырады.

2.13. Құрастырған: Әскери және тактика-арнайы даярлық кафедрасының аға оқытушысы Ернұр Маратұлы Махметов